

Kaip sukurti „BookTube“ įrašą?

Aprašymas:

Prieš kiek daugiau nei 10 metų atradome „BookTube“ – įrašus (dažnai skelbiamus „YouTube“ platformoje), kurie paskatino vėl palankiai vertinti literatūros kritiką, apie kuriuos susibūrė tikros virtualiosios skaitytojų bendruomenės, daugiausia sutelkusios jaunimą ir jaunus suaugusiuosius.

„Booktube“ skirtos dirbtuvės – būdas, kuriuo mokiniai lengvai įtraukiami į literatūros kritikos ir argumentavimo meno sritį, pasitelkiant jų pačių pasirinktas knygas.

Dirbtuvėse derinamas skaitymas, rašymas ir vaizdo elementai, kuriais jaunieji skaitytojai raginami išsakyti savo jausmus mažiau formaliai, bet tiek pat atvirai.

Taip pat tai yra nepaprastai įkvepianti užduotis kitiems ir gražus būdas populiarinti Read. forReal Skaityk.rimtai projektą.

Trumpai:

Tikslai:

- Parašyti knygos recenziją
- Susidėlioti mintis ir sumanymus
- Praktikuotis pasisakyti žodžiu
- Sukurti ir sumontuoti vaizdo įrašą
- Skatinti kitus skaityti

Kas gali dalyvauti?

- Dirbtuvėse, kuriose mokoma, kaip kurti ir redaguoti vaizdo filmukus: vidurinių mokyklų mokiniai (12 metų ir vyresni) ir ne mokyklos jaunimas (12 metų ir vyresni)
- Dirbtuvės, dalyvaujant suaugusiam asmeniui, atsakingam už įrašų kūrimą ir redagavimą: 8-mečiai ir vyresni vaikai

Kur?

- Klasėje
- Bibliotekoje

Rengėjas (užsakovas):

- Mokytoja arba mokytojas
- Bibliotekininkė arba bibliotekininkas

Su kuo?

- Dirbtuvės gali vesti profesionalus „BookTuber“ kūrėjas ar kultūros animatorius (atlyginamai).
- Taip pat dirbtuvės gali vesti mokytojas ar bibliotekininkas.

Kiekvienu atveju asmuo, kuris veda dirbtuves, turėtų gebėti įrašyti ir redaguoti filmukus, kad galėtų dalyviams pristatyti galutinę vaizdo filmuko versiją.

Trukmė:

- 3 valandos
- Dirbtuvės sudaro dvi dalys.
 1. Recenzijos rašymas
 2. „BookTube“ filmuko įrašo kūrimas ir redagavimas

Didžiausias dalyvių skaičius:

- 15 asmenų

DIRBTUVĖMS SKIRTOS PRIEMONĖS IR TEMOS:

Priemonės:

- Didelė arba verčiamoji lenta, kurioje vedėjas (vedėja) galėtų rašyti
- Popierius ir pieštukai dalyviams
- Telefonas „BookTube“ filmuko įrašui kurti ir redaguoti (su įdiegta vaizdo filmų redagavimo programa)
- Arba kompiuteris su vaizdo filmų redagavimo programine įranga

Temos:

- Dirbtuvės galėtų tapti puikia proga savo nuomonei apie svarbias šiuolaikinio pasaulio temas išsakyti ir pasisakyti kitais klausimais, kurie yra svarbūs Europos Sąjungos projektų požiūriu:
 - ekologija: rinktis temas apie visuotinį atšilimą, laukinę gamtą bei gamtos ir aplinkos saugotojus.
 - sveikata: rinktis temas, kaip išvengti pavojų, kuriuos kelia, pvz., nesveiki mitybos įpročiai, besaikis ekranų naudojimas ar susijusias su sportu.
 - gyvenimas bendruomenėje: rinktis pasakojimus apie žmones, gyvenančius drauge, neatsižvelgiant į juos skiriančius skirtumus.
 - Europa: kaip pagrindą rinktis tekstus iš kitų Europos Sąjungos šalių, kad būtų galima atrasti svetimas kultūras.

SESIJOS EIGA

Prieš sesiją:

Kiekvienas dirbtuvių dalyvis pasirenka knygą (aptartą pamokose / iš namų bibliotekėlės / neseniai parsineštą iš bibliotekos ar mokyklos dokumentinių priemonių centro...). Dalyviai privalo pasirinkti tai, kad jiems ypač patinka, kad galėtų lengvai apie tai kalbėti ir išsamiai pasisakyti apie siužeto dalykus, apibūdinti knygą. Tai gali būti romanas, poezijos tomelis, komiksas, manga, esė, jaunimo literatūra...

Vertėtų į dirbtuves dalyviams atsinešti aptariamąją knygą, kad galėtų parodyti jos viršelį ar net paskaityti trumpą ištrauką. Tačiau tai nėra būtina.

1. Rašymas:

Jeigu dirbtuves veda profesionalus kultūros animatorius (ypač „BookTube“ kūrėjas), pirmąsias kelias dirbtuvių minutes vertėtų skirti jo (jos) veiklai pristatyti. Vaikai ir jaunimas gali parengti klausimų sąrašą:

- Iš kur sužinojai, kad yra tokia profesija?
- Kokių savybių turi turėti „BookTuber“ kūrėjas?
- Kaip renkatės knygas, apie kurias pasakojate?
- Kiek knygų perskaitote per savaitę?
- Kiek galima uždirbti iš to, ką darote?

Paskiau dirbtuvių vedėjas prašo dalyvių parašyti pasirinktų knygų recenziją.

Toliau pateikiame klausimų, padėsiančių dirbtuvių dalyviams susidėlioti mintis ir sumanymus, pavyzdžių:

- Kada perskaitei pasirinktą knygą?
- Kodėl būtent apie ją norėtum papasakoti?
- Parenk trumpą siužeto santrauką.
- Trumpai papasakok, kas yra pagrindiniai veikėjai.
- Apibūdink, kas tau labiausia patiko skaitant knygą (veikėjų tarpusavio santykiai, vaizduojamas pasaulis, siužeto posūkiai ir pan.).
- Apibūdink skaitant knygą patirtus jausmus (baimę, liūdesį, džiaugsmą, pyktį ir pan.).
- Pasakyk, su kuriuo iš veikėjų susitapatini (kuris veikėjas tau artimiausias) ir kodėl?
- Paaiškink, kodėl manai, kad kiti turėtų kuo skubiau perskaityti pasirinktą tekstą. Šioje vietoje dirbtuvių dalyviai gali pasitelkti „europines temas“.

2. Įrašo kūrimas ir redagavimas:

Antroji dirbtuvių dalis skiriama pirmojoje susitikimo dalyje jaunimo parengtoms recenzijoms paversti vaizdais.

Tam tikslui vertėtų dirbtuvių dalyvius suskirstyti mažomis grupėmis (daugiausia po 2–3 žmones). Panašių žmonių aplinkoje lengviau sukurti laisvesnę aplinką, kad dalyviai laisviau jaustųsi prieš kamerą.

Filmukus galima įrašyti dirbtuvių dieną ir ten, kur jos rengiamos, arba įrašyti iš anksto aplinkoje, kurią pasirinko kiekvienas iš dalyvių. Tai gali nuspręsti jaunieji dirbtuvių dalyviai, pasirinkdami vietą, kurioje jaučiasi patogiausiai.

Šiuo atveju dirbtuvių vedėjas tik pataria jaunimui ir teikia pasiūlymus, pvz.:

- Raskite vietą, kurioje galėtumėte nevaržomi kurti įrašus (pvz., savo kambaryje (namuose), parke, miške, ten, kur rengiamos dirbtuvės ir pan.)
- Jeigu norite, įrašams kurti galite rinktis vietą, kuri primena knygos temą (pvz., mišką, jeigu aptariate fantastikos knygą)
- Jeigu norite, galite drąsiai patys dalyvauti įrašomose scenose, pvz., persirenkite, naudokite su knyga susijusius rekvizitus
- Suvaidinkite trumpas scenas iš knygos ištraukų, kurios labiausiai jus sujaudino, ir pakvieskite jose vaidinti draugus (tai leistų jaunimui vieni kitiems padėti įrašant filmukus, stovint prieš kamerą ar objektyvą, kad galėtų įveikti baimę ir sukurti gerų prisiminimų).
- Vadovaukitės rašymo patarimais: vartokite trumpesnius sakinius, kalbėkite be užuolankų, pasakokite apie savo jausmus, kuriuos sukėlė perskaitytas tekstas.
 - Jaunesniems vaikams (iki 6 metų amžiaus) vertėtų dirbtuves išplėsti ir rengti užsiėmimus, kaip sukurti kostiumus ir scenografiją (susijusius su knyga), kad visas renginys būtų dar įdomesnis ir mielesnis. Jaunesniems vaikams „BookTube“ įrašas gali būti skirtas vienai knygai (visai klasei), kad visi vaikai galėtų dalyvauti bendrajame projekte.

Sukurtą filmuko įrašą mokiniai gali redaguoti prižiūrimi mokytojo (prireikus gali kai kuriuos kadrus ištrinti), naudodami nemokamą, paprastą programinę įrangą (pvz., „Canva“). Filmus galima redaguoti grupėmis klasėje arba savarankiškai, iš karto baigus įrašyti.

3. Pasibaigus dirbtuvėms:

Geras sumanymas – paskelbti filmukus interneto platformoje arba socialiniuose tinkluose. Dalijimasis filmukais Europos Read.forReal Skaityk.rimtai tinkle – geras būdas susipažinti su knygomis, kurias renka vaikai ir jaunimas įvairiose Europos šalyse, paklaustyti, kaip pasakoja apie knygas, ir sužinoti, kokia literatūra jiems patinka!

„BookTube“ filmų pavyzdžiai:

<https://ciclic.fr/actualites/c-est-dans-la-boite-avec-les-ateliers-booktube>